І ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ УЧНІВСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З БІОЛОГІЇ
2026
9 клас

ТЕСТИ ГРУПИ А

1. Генеративними називають бруньки, які ... (знайдіть правильне продовження):
а) Слугують для вегетативного розмноження.
б) Слугують для статевого розмноження.
в) Містять зачаткові суцвіття або квітки.
г) Містять зачатки насінин.

2. Подвійна оцвітина складається з ... (знайдіть правильне продовження):
а) Двох кіл чашолистків.
б) Двох кіл пелюсток.
в) Чашечки і віночка.
г) Двох кіл листочків оцвітини.

3. Спермії пилкового зерна покритонасінних утворюються із… (знайдіть правильне продовження):
а) Сперматогенної клітини.
б) Поліплоїдної клітини.
в) Генеративної клітини.
г) Сперматоцита.

4. До якої екологічної групи тварин належать кенгуру і тушкан великий?
а) Стрибаючі.
б) Риючі.
в) Ширяючі.
г) Плаваючі.

5. Гризуни, окрім пошкодження матеріалів, є небезпечними тому, що … (знайдіть правильне продовження):
а) Є збудниками небезпечних хвороб.
б) Збираються зграями.
в) Мають «розвідника».
г) Інтенсивно розмножуються.

6. Шкідником коренів рослин є … (знайдіть правильне продовження):
а) Травневий хрущ західний.
б) Каптурник-капуцин.
в) Кров’яна попелиця.
г) Шпанська мушка.

7. Яка причина сучасного вимирання видів тварин?
а) Вичерпаний еволюційний потенціал.
б) Суттєва зміна режиму інсоляції Землі.
в) Забруднення повітря й грунту полютантами.
г) Руйнування оселищ популяцій тварин.

8. Які птахи беруть участь у запиленні рослин ?
а) Зяблик.
б) Путоху.
в) Колібрі.
г) Бананоїд.

9. Гніздування пари птахів вважають успішним, якщо ... (знайдіть правильне продовження):
а) Спостерігали принесення корму у гніздо в період вигодовування.
б) Припускаємо, що гніздування можливе.
в) Виявлена самка у гнізді.
г) Спостерігали самця біля гнізда.

10. Основними типами тканин людини є:

а) Епітеліальна, мембранна, кров, нервова.

б) Сполучна, епітеліальна, м'язова, нервова,

в) Залозиста, м'язова, сполучна, нервова.

г) Епітеліальна, сполучна, м'язова, мембранна.

11. Внутрішня поверхня носа людини вистелена:

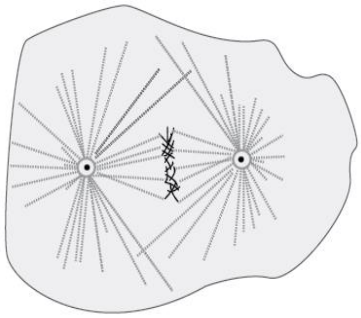
а) Слизовою оболонкою.

б) Гладенькою м'язовою тканиною.

в) Синовіальною оболонкою.

г) Зроговілим багатошаровим плоским епітелієм.

12. Яка фаза мітозу зображена на рисунку?

а) Анафаза.

б) Телофаза.

в) Метафаза.

г) Інтерфаза.

ТЕСТИ ГРУПИ Б

1. У представників групи мохоподібних… (знайдіть правильне продовження):

а) Домінуюче покоління – гаметофіт.

б) Наявні корені.

в) Запліднення відбувається сперматозоїдами.

г) Наявні архегонії та антеридії.

д) Наявні кореновища, архегонії та антеридії.

2**. Представники родини Розові це … (знайдіть правильне продовження):**

а) Лише трави з квітками із простою оцвітиною.

б) Дерева, кущі, трав’янисті рослини.

в) Трави, які квіток не мають.

г) Дерева, які мають квітки зигоморфні з подвійною оцвітиною.

д) Рослини з актиноморфними квітками і подвійною оцвітиною.

3. Який міцелій мають гриби?

а) З коренями.

б) З вегетативними органами.

в) Несептований або септований.

г) У вигляді справжніх багатоклітинних тканин.

д) Утворений гіфами.

4. Представники яких тварин здатні до справжнього польоту?

а) Ракоподібні.
б) Комахи.
в) Нематоди.
г) Ссавці.
д) Птахи.

5. Виберіть ознаки комах.

а) Тіло вкрите твердим зовнішнім скелетом - хітиновою кутикулою.

б) Тіло поділене на три основні відділи - голову, груди та черевце.

в) Кінцівки мають три пари ніг і часто одну чи дві пари крил.

г) Органи чуття розміщені на голові - одна пара вусиків та складні очі.

д) Тіло вкрите целюлозно-пектиновою оболонкою.

6. Які функції може виконувати епітеліальна тканина?

а) Дренажну функцію.

б) Проводить нервові імпульси.

в) Покриває та вистеляє тіло та його частини.

г) Рухає тіло.

д) Запасає мінерали.

7. Що з наведеного є функцією шкіри?

а) Утворення кальцію.
б) Синтез вітаміну D.
в) Захист.
г) Регуляція температури.
д) Всмоктування поживних речовин.

8. Які з наведених тверджень щодо резус-фактора (системи Rh) людини є правильними?

а) Основні гени системи Rh - *RHD* і *RHCE* локалізовані на першій хромосомі людини.
б) Резус-позитивними є люди, на поверхні еритроцитів яких наявний антиген D.
в) Резус-негативні люди обов’язково мають антитіла проти антигену D у плазмі крові.
г) Антигени системи Rh є білками, розташованими в мембрані еритроцитів.
д) Резус-фактор успадковується винятково від матері.

9. Що з наведеного є правильним щодо сполучної тканини?

а) За винятком хряща, сполучна тканина має багате кровопостачання.

б) Сполучна тканина класифікується відповідно до форми та розташування клітин.

в) Клітини сполучної тканини зазвичай нетісно з'єднані між собою і розділені міжклітинною речовиною.

г) Пухка сполучна тканина складається з багатьох волокон, розташованих у строгому порядку.

д) Волокна в сполучній тканині містять білки колаген та еластин.

10. Які чинники призводять до підвищення швидкості метаболізму?

а) Підвищений рівень гормонів щитоподібної залози.

б) Адреналін.

в) Старіння організму.

г) Фізичні вправи.

д) Стрес.

11. Які з наведених тверджень про волосся вірні?

а) Волосина головно складається з кератину.

б) Анемія – це інша назва чоловічого типу облисіння.

в) Колір волосся зумовлений меланіном.

г) Сальні залози пов'язані з волосинами.

д) Скорочення м'язів, що підіймають волосся, змушує волосся ставати дибки.

12. У яких із наведених органів наявні гладенькі м’язи?

а) Артерії та серце.

б) Стравохід і шлунок.

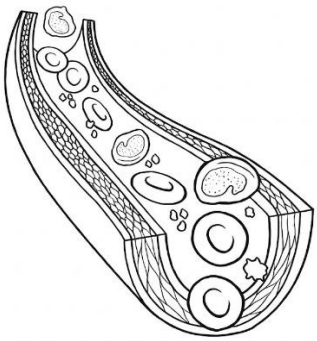
в) Сечовий міхур і матка.

г) Ясна і діафрагма.

д) Легені та бронхи.

ТЕСТИ ГРУПИ В

1. Вкажіть, яке твердження правильне, а яке - неправильне щодо рідкої тканини, зображеної на рисунку.

А. Ця тканина за масою становить 6-8 % від маси тіла.

Б. Найчисленнішими клітинами цієї тканини є еритроцити.

В. Зрілі еритроцити містять повноцінне ядро та здатні до мітотичного поділу.

Г. У разі, коли ця тканина не здатна транспортувати кисень, то в периферичних тканинах виникає кисневе голодування – гіпоксія.

2. Які твердження щодо органел евкаріотичної клітини є правильними?

А. Мітохондрії містять власну ДНК і рибосоми.

Б. Усі білки мітохондрій кодуються лише мітохондріальним геномом.

В. Пластиди рослинних клітин мають власний генетичний апарат.

Г. Мітохондрії та хлоропласти оточені подвійною мембраною.

3. Які твердження щодо морфологічних і фізіологічних адаптацій паразитичних організмів є правильними?

А. У стьожкових червів травної системи немає, а поживні речовини поглинаються поверхнею тіла.

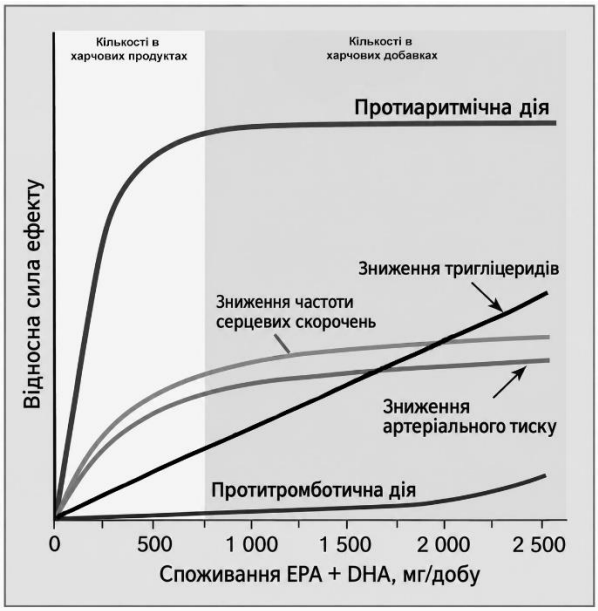
Б. У всіх паразитів органи чуття повністю редуковані.

В. У багатьох ендопаразитів утворюються складні пристосування для прикріплення до тіла хазяїна.
Г. Висока плодючість може компенсувати значну смертність паразитів на окремих стадіях життєвого циклу.

4. Які ознаки є адаптаціями рослин до посушливих умов середовища?
А. Великі тонкі листки з численними продихами.
Б. Перетворення листків на колючки.
В. Наявність водозапасаючих тканин.
Г. Тонка кутикула, що посилює випаровування.

5. Представників голонасінних рослин відрізняють від інших груп за низкою ознак. Вкажіть які твердження є хибними?
А. Ендосперм вторинний (триплоїдний).
Б. Переважно багаторічні вічнозелені дерева та кущі (рідко ліани).
В. Відсутні квітки і плоди.
Г. Наявні квітки і плоди.

6. До складу риб'ячого жиру входять омега-3 жирні кислоти: докозагексаєнова (DHA, 22:6) та ейкозапентаєнова (EPA, 20:5) кислота. Рекомендується вживати дві страви з жирної риби (наприклад, лосося) на тиждень через позитивний вплив омега-3 жирних кислот на здоров`я. У вищих дозах ці жирні кислоти можна отримати, вживаючи спеціальні харчові добавки. Проаналізуйте графік фізіологічної дії різних доз омега-3 жирних кислот та для кожного твердження зазначте, чи є воно правильним або неправильним.

А. Жирні кислоти у будь-яких концентраціях спричиняють запалення.
Б. Чим більшу кількість омега-3 жирних кислот споживає людина, тим нижчою є концентрація тригліцеридів у її крові.
В. Протитромботичну дію омега-3 жирні кислоти проявляють лише у найвищих концентраціях.
Г. Для досягнення максимального протиаритмічного ефекту достатнім є вживання жирної риби.